

Şubat 2020'de işsizlik oranı yüzde 13,6'ya geriledi.

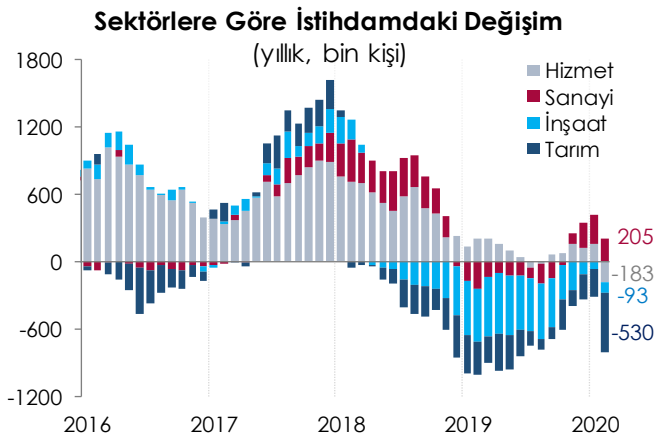
Şubat'ta işsizlik geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 1,1 puanlık azalış ile yüzde 13,6 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı ise yüzde 12,7'ye geriledi.

İş aramayıp çalışmaya hazır olanların da dahil olduğu geniş tanımlı işsizlik oranı yıllık bazda yüzde 20,1'den yüzde 21,7'ye yükseldi.

2020 yılı I. çeyreğinde toplam kamu istihdamı 2019 yılının aynı dönemine göre yüzde 4,0 oranında artarak 4 milyon 699 bin kişi oldu.

İstihdam yıllık bazda 602 bin düşerken, sadece sanayi sektöründe artış izlendi (205 bin kişi artış). İnşaat sektörü istihdamındaki düşüş devam ederken hizmet sektörünün de negatife dönmesi dikkat çekti. Öte yandan tarım sektöründe şimdiye kadar en sert düşüş gerçekleşti. (530 bin)

İstihdam edilenlerin yüzde 15,5'i tarım, yüzde 20,9'u sanayi, yüzde 5,2'si inşaat, yüzde 58,3'ü ise hizmet sektöründe yer aldı.

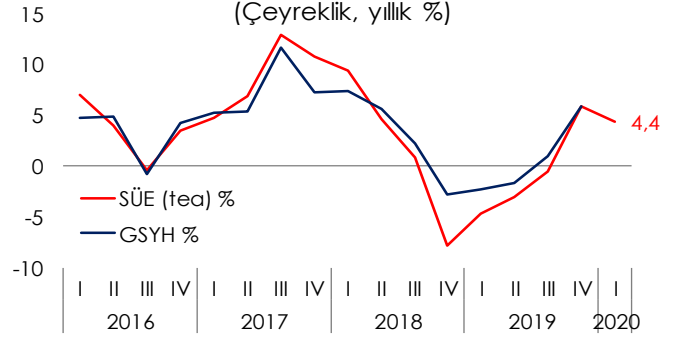
Sanayi üretimi Mart'ta aylık bazda yüzde 7,1 geriledi.

Takvim etkisinden arındırılmış (tea) verilere göre sanayi üretimi Mart ayında yıllık bazda yüzde 2,0 oranında azaldı. 2005 yılından bu yana açıklanan seride mevsimsellikten arındırılmış sanayi üretimi ise aylık bazda yüzde 7,1 ile en sert düşüşünü kaydetti. Aylık düşüş Ocak 2009'da yüzde 6,8 iken Temmuz 2016'da yüzde 6,1 seviyesindeydi.

Ekonomik büyüme ile paralellik gösteren sanayi üretimi endeksi yılın ilk çeyreğinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,4'lük artış gerçekleşmiş oldu. 2019 yılının son çeyreğinde sanayi üretimi yüzde 5,93'lük artış gösterirken GSYH'deki artış yüzde 5,96 olarak gerçekleşmişti.

Büyüme ve Sanayi Üretimi

(Çeyreklik, yıllık %)

İmalat sanayi alt grupları incelendiğinde 24 alt gruptan 20'si aylık bazda düşüş gösterirken kimyasal ürünler imalatı, tütün ürünleri, ağaç ve kağıt ürünleri imalatı ise artış gösterdi.

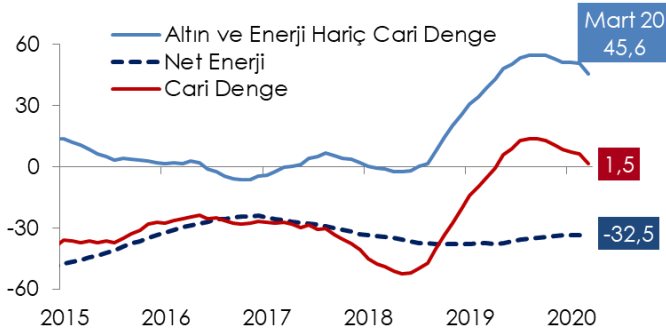
Sanayi Üretim Endeksi	TEA	MEA
Mart 2020	yıllık %Δ	aylık %Δ
Toplam sanayi	-2,0	-7,1
İmalat sanayi	-1,9	-7,5
Otomotiv	-20,3	-23,2
Kimya	8,1	0,4
Gıda	6,2	-0,6
Tekstil	-7,1	-13,8
Mobilya	-13,0	-8,9
Elektrikli Teçhizat	-5,7	-8,3

Cari İşlemler Açığı Mart ayında 4,9 milyar dolar

TCMB tarafından açıklanan Mart ayı Ödemeler Dengesi İstatistiklerine göre cari işlemler açığı 4,9 milyar dolara yükseldi. Cari işlemler açığının bir önceki aya göre yaklaşık 3,8 milyar dolar artmasında en önemli neden toplam mal ithalatının 1,2 milyar dolar artarken toplam mal ihracatının 1,2 milyar dolar azalması neticesinde dış ticaret açığının 2,4 milyar dolar artması yatmaktadır. Bununla birlikte, net hizmet gelirinin 846 milyon dolar azalması da cari açığı artırıcı etkide bulundu.

Mart ayında finans hesabından 7,7 milyar dolar tutarında net döviz çıkışı yaşandı. Finans hesabı alt kalemleri incelendiğinde toplam çıkışın 1,1 milyar doları hisse senetlerinden, 2,2 milyar doları tahvil piyasasından, 2,2 milyar doları yurtiçi yerleşiklerin yurtdışına gerçekleştirdiği portföy yatırımlarından, 2,8 milyar doları mevduatlardan, 715 milyon doları net kredi ödemesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte ticari krediler yolu ile 586 milyon dolar döviz girişi yaşanırken doğrudan yatırımlar yolu ile 796 milyon dolar döviz girişi yaşandı. Net hata noksan kaleminden de 4 milyar dolar döviz çıkışı olması rezervlerin 16,6 milyar dolar gerilemesine sebep oldu.

Cari İşlemler Dengesi (yıllık, milyar dolar)

Yıllıklandırılmış cari denge ise Şubat ayında 6,3 milyar dolar fazla veriyorken Mart ayında 1,5 milyar dolar fazla verdi. Yıllıklandırılmış verilere göre finans hesabından 4,9 milyar dolar döviz çıkışı yaşanırken net hata noksan kaleminden 9,6 milyar dolar çıkış yaşanması rezervlerin 13,3 milyar dolar gerilemesine sebep oldu.

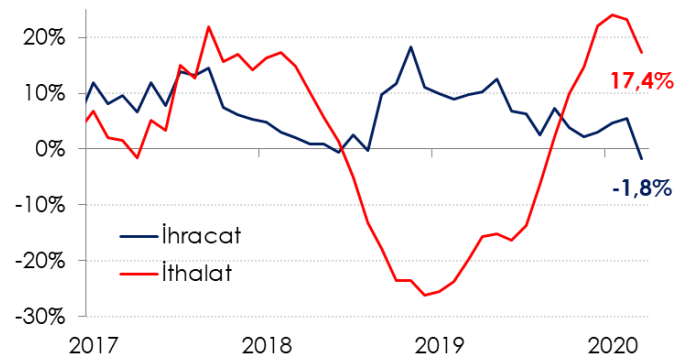
Yıllıklandırılmış net altın ithalatının 11,6 milyar dolar, net enerji ithalatının 32,5 milyar dolar olması neticesinde altın hariç cari denge 13 milyar dolar, altın ve enerji hariç cari denge ise 145,6 milyar dolar fazla verdi.

Bankaların uzun vadeli borç çevirme rasyosu 74'e yükselirken özel sektörün uzun vadeli borç çevirme rasyosu 84'e geriledi.

Dış ticaret birim değer endeksleri Mart ayında yıllık bazda gerileme kaydetti.

Mart ayında ihracat birim değer endeksi yıllık bazda yüzde 2,5, ithalat birim değer endeksi de yüzde 6,4 oranında düşüş gösterdi. Aynı dönemde miktar endekslerinde ise ihracat yüzde 16 oranında gerilerken ithalat yüzde 8,8 oranında artış gözlemlendi. Ticaret Bakanlığının açıkladığı geçici dış ticaret verilerine göre salgının özellikle ihracat pazarlarımızda etkin olmasıyla Nisan ayında ihracat yıllık bazda yüzde 41,4 oranında gerilerken ithalat yüzde 28,3 oranında daraldı.

Reel Dış Ticaret (% Y/Y, 3 Ay HAO)

Diğer taraftan ihracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranı olarak hesaplanan dış ticaret haddi, yıllık bazda yüzde 4,2 oranında artarak 105,2 seviyesine geldi. Dış ticaret haddindeki artış geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'nin daha ucuza mal alıp daha pahalıya mal sattığını göstermekte.

Nisan ayında Merkezi Yönetim Bütçe Açığı 43,2 milyar TL oldu

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

(milyar TL)	Nisan			Oca-Nis		
	2019	2020	Δ %	2019	2020	Δ %
Bütçe Giderleri	76,0	108,4	42,7	330,4	393,8	19,2
Faiz Hariç Gider	70,9	91,4	28,9	292,0	338,5	15,9
Faiz Giderleri	5,1	17,0	235,4	38,4	55,3	43,8
Bütçe Gelirleri	57,7	65,2	13,1	276,0	321,0	16,3
Vergi Gelirleri	48,8	49,1	0,7	203,0	225,2	10,9
Diğer Gelirler	8,9	16,1	81,2	72,9	95,8	31,3
Bütçe Dengesi	-18,3	-43,2	135,8	-54,5	-72,8	33,6
Faiz Dışı Denge	-13,2	-26,2	97,6	-16,0	-17,5	9,1

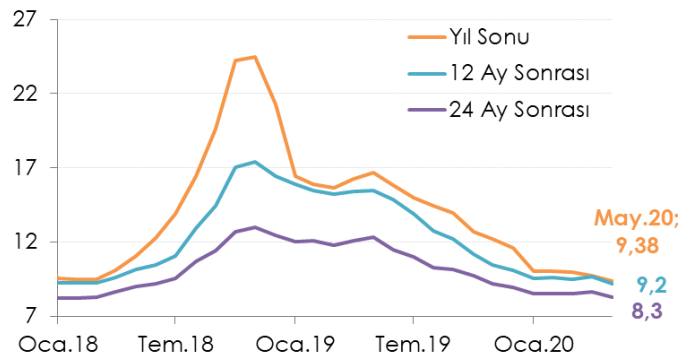
Nisan ayında bütçe giderleri geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 42,7 oranında artarak 108,4 milyar TL'ye yükseldi. 32,4 milyar TL tutarındaki artışın 11,9 milyar TL'si faiz giderlerindeki artıştan kaynaklanırken 16,1 milyar TL'si ise covid-19 salgınının da etkisiyle artan "Sağlık, emeklilik ve Sosyal Yardım" kaleminden kaynaklanmakta. Bütçe gelirlerinin de yüzde 13 oranında artması sonucu bütçe açığı 43,2 milyar TL seviyesinde gerçekleşti.

Ocak Nisan döneminde ise Bütçe Harcamaları yüzde 19,2 oranında artarken bütçe gelirleri yüzde 16,3 oranında arttı. Böylece yılın ilk 4 ayında bütçe açığı 72,8 milyar TL oldu.

Yıllık enflasyon beklentisi Mayıs ayında yüzde 9,4'e geriledi.

Mayıs ayı TCMB Beklenti anketine göre anket

Yıllık Enflasyon Beklentileri (%)

katılımcıları 2020 yıl sonu enflasyonunu yüzde 9,4 olarak beklemekte. Diğer yandan TCMB yılın ikinci enflasyon raporunda 2020 sonu enflasyon tahminini yüzde 8,2'den yüzde 7,4'e düşürmüştü.

Mayıs ayı anketine katılanlar covid-19'un da etkisiyle 2020 yılında ekonominin yüzde 1,3 daralacağını ve 7,2 milyar dolar tutarında cari açık verileceğini beklemekte.

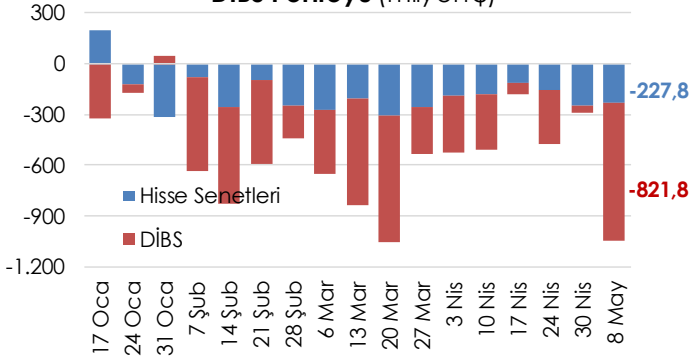
Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

8 Mayıs ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 227,8 milyon dolar satış, DİBS piyasasında ise 824,8 milyon dolar satış gerçekleşti. Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 7,2 milyar dolar DİBS ve 20,5 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Veri Takvimi

20 Mayıs 2020 Çarşamba	Tüketici Güven Endeksi
21 Mayıs 2020 Perşembe	Para Politikası Kurulu
22 Mayıs 2020 Cuma	Kapasite kullanım oranı Reel Kesim Güven Endeksi Sektörel Güven Endeksleri

Yurt Dışı Yerleşiklerin Hisse ve DİBS Portföyü (milyon \$)

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 8 Mayıs ile biten haftada bir önceki haftaya göre yaklaşık 358 milyon dolar artış göstererek 223,4 milyar dolara çıkarken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 51,7 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 983 milyon dolar azalırken yurt içi tüzel kişilerde 632 milyon dolar artış gösterdi. DTH'nin artmasında yurtdışı yerleşik bankalarda 1 milyar dolar tutarıdaki artış etkili oldu.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 308 milyon dolar azalışla 51,1 milyar dolara inerken, altın dahil toplam brüt rezervler 410 milyar dolarlık azalışla 85,8 milyar dolar oldu. Net rezervler de 1,9 milyar dolar azalışla 26 milyar dolar oldu.

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç2	19.Ç3	19.Ç4
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	754	175	202	206
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.280	1.023	1.146	1.190
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	9.127			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	0,9	-1,6	1,0	6,0
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	2,3	5,7	-0,2	-4,7
ENFLASYON (yıllık, %)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	12,37	11,86	10,94
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	9,26	8,50	6,71
İŞGÜCÜ PİYASASI						Ara.19	Oca.20	Şub.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,7	13,8	13,6
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	51,8	51,0	49,9
DÖVİZ KURLARI						Şub.20	Mar.20	Nis.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,32	76,36	76,09	75,06	72,91	68,88
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	5,97	6,16	6,52
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	6,58	6,73	6,75
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	6,27	6,45	6,63
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						Oca.20	Şub.20	Mar.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-31,7	-33,0	-36,4
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	181,7	182,0	179,1
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	213,4	215,0	215,5
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	85,1	84,7	83,1
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Oca.20	Şub.20	Mar.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-20,7	8,7	7,3	6,3	1,5
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,5	-3,4	-5,1	-2,6	1,1	0,9	0,8	0,2
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,8	-1,3	1,2	-4,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	5,5	5,6	5,6	5,5
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,2	-8,6	-10,0	-16,3
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	1,5	1,7	5,6	5,8
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	0,1	0,2	-13,3
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	9,8	-8,2	-5,9	-7,0	-9,6
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	194,2	285,3	393,8
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	26,9	38,2	55,3
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	167,3	247,1	338,5
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	208,3	255,7	321,0
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	139,1	176,1	225,2
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	14,1	-29,6	-72,8
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	41,0	8,7	-17,5
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-2,3	-2,7	-3,3
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Oca.20	Şub.20	Mar.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	761,9	786,0	808,8
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	574,3	623,5	653,3
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1336,2	1409,5	1462,0
Genel Yönetim						19.Ç2	19.Ç3	19.Ç4
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1418,2	1293,1	1319,4	1418,2
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	33,1	32,4	32,1	33,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Oca.20	Şub.20	Mar.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	2.681,9	2.770,9	2.894,8
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	275,3	285,1	313,3
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	139,0	139,2	147,9
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	50,5	48,8	47,2
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	18,42	17,71	17,90
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	5,34	5,20	4,96